

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๒

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนสำลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครแห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกแห่ง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

อ้างถึง หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ ๐๓๐๙.๑/ว ๖๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำแนะนำการตรวจสอบคุณสมบัติเรื่องการเมืองการมีสัญชาติไทยโดยการเกิด จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ ลต ๐๐๑๒/๑๘๓๙๘ จำนวน ๑ ฉบับ
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติเห็นชอบแผนการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งกำหนดให้วันเสาร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เป็นวันเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการเลือกตั้ง การเลือก หรือการออกเสียง ประชามติ กำหนดให้สำนักทะเบียนกลางสนับสนุนการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร ตามมาตรา ๔๙ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้สำนักทะเบียนจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) และสำนักทะเบียนอำเภอเมือง ทุกแห่ง เป็นหน่วยงานระดับจังหวัดมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะคุณสมบัติเรื่องการเมืองการมีสัญชาติไทยโดยการเกิด ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ที่จะต้องสนับสนุนการเลือกตั้งทราบแนวทางการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๙ จึงได้จัดทำคำแนะนำเกี่ยวกับการพิจารณา คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในประเด็นการได้สัญชาติไทยโดยการเกิด เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอเมืองแห่งท้องที่ทราบและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวินัย โตเจริญ)

รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๒-๖

คำแนะนำการตรวจคุณสมบัติเรื่องการมีสัญชาติไทยโดยการเกิด

ผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

๑. ผู้ที่เกิดจากบิดาและมารดาซึ่งเป็นคนสัญชาติไทย (บิดาและมารดาต้องมีสัญชาติไทยอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้ นั้นเกิด) ดูได้จากสูติบัตรหรือใบเกิด หรือถ้าดูจากทะเบียนบ้านให้ดูที่เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักของผู้ นั้น เลขหลักแรกจะต้องเป็นเลข ๑ หรือเลข ๒ แต่ถ้าเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ หรือ ๘ และระบุว่าผู้ นั้น มีสัญชาติไทย จะต้องดูหลักฐานอื่นประกอบ (คำแนะนำเพิ่มเติม (๓))
๒. ผู้ที่เกิดจากมารดาเป็นคนสัญชาติไทย บิดาเป็นคนสัญชาติอื่น (มารดาต้องมีสัญชาติไทยอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้ นั้นเกิด) ดูได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑.
๓. ผู้ที่เกิดจากมารดาเป็นคนสัญชาติอื่น บิดาเป็นคนสัญชาติไทย กรณีนี้จะต้องขึ้นอยู่กับสถานที่เกิดของผู้ นั้นด้วย เพราะถ้าเกิดในประเทศไทยจะไม่มีปัญหาเรื่องสัญชาติ แต่ถ้าเกิดต่างประเทศบิดาจะต้องจดทะเบียนสมรส กับมารดา หรือบิดาต้องจดทะเบียนรับรองผู้ นั้นเป็นบุตร หรือศาลสั่งให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้ ซึ่งได้รับ หนังสือรับรองผลการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้ เกิดจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (นายอำเภอ) ตามวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจะทำให้ผู้ นั้นได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ดูได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑. โดยถ้าเอกสารระบุสถานที่เกิดเป็นต่างประเทศจะต้องดูทะเบียนสมรสของบิดามารดา หรือทะเบียนรับรองบุตร หรือคำสั่งศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือหนังสือรับรองการพิสูจน์ความเป็นบิดาซึ่งมีสัญชาติไทย ของผู้ เกิดเพื่อการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดประกอบด้วย
๔. ผู้ที่เกิดจากมารดาและบิดาซึ่งเป็นคนสัญชาติอื่นทั้งสองคน โดยบิดาและมารดาเป็นผู้ ที่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวอยู่ก่อนแล้วในขณะที่ผู้ นั้นเกิด ดูได้จากเอกสารเช่นเดียวกับข้อ ๑. และ ควรต้องดูใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดามารดาประกอบด้วย โดยดูวันที่ ออกเอกสารใบสำคัญฯ หรือวันที่ได้รับอนุญาต เทียบกับวันเดือนปีเกิดของผู้ นั้น
๕. บุคคลสัญชาติไทย ซึ่งมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยหลักแรกเป็นเลข ๘ และหลักที่ ๖ และ ๗ เป็นเลข ๗๓ หรือ ๘๔ หรือ ๘๐ เช่น ๘ xxxx ๗๓xxx xx x หรือ ๘ xxxx ๘๔xxx xx x

คำแนะนำเพิ่มเติม

- (๑) กรณีไม่มีสูติบัตรหรือใบเกิด และเป็นผู้ที่เกิดจากบิดาสัญชาติไทย มารดาสัญชาติอื่น ให้ดูหนังสือรับรอง การเกิดหรือหนังสือรับรองสถานที่เกิดแทน
- (๒) กรณีผู้ ที่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยเลขหลักแรกเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ , หรือ ๘ และรายการบิดา และมารดาของผู้ นั้นในทะเบียนบ้านระบุว่าเป็นคนสัญชาติอื่น ให้ดูจากสูติบัตรหรือหนังสือรับรองการเกิด ตาม (๑) และต้องดูใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวของบิดามารดาด้วย
- (๓) กรณีผู้ ที่มีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักโดยเลขหลักแรกเป็นเลข ๓ , ๔ , ๕ หรือ ๘ และรายการบิดาและ หรือมารดาของผู้ นั้นในทะเบียนบ้านระบุว่าเป็นคนสัญชาติไทย ควรต้องดูหลักฐานของบิดามารดาว่า ได้สัญชาติไทยมาอย่างไร เช่น บางคนอาจได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ หรือบางคนได้สัญชาติไทย โดยคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะมีผลต่อการได้สัญชาติไทยของบุตรทั้งสิ้น ทั้งนี้หลักฐาน ที่ควรต้องดูได้แก่ สูติบัตรหรือใบเกิดของบิดามารดา หรือทะเบียนบ้านของบิดามารดาโดยดูว่าบิดาของบิดา และมารดา (ปู่และตา) และมารดาของบิดาและมารดา (ย่าและยาย) เป็นคนสัญชาติไทยหรือไม่

/หมายเหตุ...

หมายเหตุ

ผู้ที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่ใช่ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เนื่องจากเป็นการได้สัญชาติไทยภายหลังการเกิดของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยลักษณะไม่ถาวรในขณะที่บุคคลนั้นเกิด ดังนั้น การที่รัฐมนตรีพิจารณาคำขอมิสัญชาติไทยของบุคคลตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง และมีคำสั่งให้ได้สัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง บุคคลผู้นั้นย่อมไม่เป็นผู้ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๒๓/๒๕๖๗ ประกอบกับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ ลต ๐๐๑๒/๑๘๓๘๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

กรณีที่มีปัญหาในการพิจารณาเรื่องสัญชาติ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๒ - ๖

การพิจารณาสัญชาติไทยโดยการเกิดจากเลขประจำตัวประชาชน

เลขหลักแรก	สัญชาติตามทะเบียนบ้าน	ความหมาย	หมายเหตุ (ข้อพิจารณา)
๑ หรือ ๒	ไทย	โดยการเกิด	
๓ หรือ ๔	ไทย	โดยการเกิด	<p>ต้องตรวจข้อมูลหรือหลักฐานเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>๑. ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติไทย ผ่าน</p> <p>๒. ถ้ามารดา สัญชาติไทย บิดา สัญชาติอื่น ผ่าน</p> <p>๓. ถ้าบิดา สัญชาติไทย มารดา สัญชาติอื่น ต้องพิจารณาสถานที่เกิดของบุตร หรือสถานภาพการสมรสของบิดามารดา กล่าวคือ</p> <p>๓.๑ ถ้าบุตรเกิดในประเทศไทย ผ่าน</p> <p>๓.๒ ถ้าบุตรเกิดนอกประเทศไทย ต้องมีหลักฐานการสมรสของบิดามารดา หรือทะเบียนรับรองบุตร หรือหนังสือรับรองผลการพิสูจน์ความสัมพันธ์การเป็นบิดาและบุตรที่นายอำเภอออกให้ ผ่าน</p> <p>๔. ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติอื่น บิดาและมารดาต้องมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ผ่าน</p>
๕	ไทย	โดยการเกิด	<p>ให้ตรวจดูวันที่ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าเพิ่มชื่อตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ผ่าน - ถ้าเพิ่มชื่อก่อนวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ให้ดูสัญชาติของบิดามารดา เช่นเดียวกับบุคคลเลข ๓ หรือ ๔ - ถ้าบิดาและมารดา สัญชาติอื่น และไม่มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ให้ขอหลักฐานการได้มาซึ่งสัญชาติไทยของผู้นั้น โดยมีข้อพิจารณาดังนี้ <p>(๑) ถ้ามีใบสำคัญการแปลงสัญชาติ หรือประกาศกระทรวงมหาดไทยให้สัญชาติไทยตามสามี ไม่ใช่ไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) ถ้ามีหนังสืออนุมัติสัญชาติจากผู้ว่าราชการจังหวัด โดยบิดาหรือมารดาของผู้นั้นเป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้งหรือแม้ว เมี่ยนหรือเย้า อาข่าหรืออีก้อ ลาหู่หรือมุเซอ ลีซูหรือลีซอ ลัวะหรือละว้า ขมุหรือมลาปรี ผ่าน</p>
๘	ไทย	โดยการเกิด	<p>ให้ตรวจดูเลขหลักที่ ๖ และ ๗ ในเลข ๑๓ หลัก ถ้าเป็นเลขต่อไปนี้ ผ่าน</p> <p>เลข ๗๓ (ม.๒๓)</p> <p>เลข ๘๔ (ระเปียบฯ ๒๕๔๓)</p> <p>เลข ๙๐ (ไทยพลัดถิ่น)</p>
๘	ไทย	ไม่ใช่โดยการเกิด	<p>ถ้าเลขหลักที่ ๖ และ ๗ ในเลข ๑๓ หลัก เป็นเลขต่อไปนี้ ไม่ใช่ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>เลข ๕๕ เลข ๕๖ เลข ๕๘ เลข ๖๓ ถึงเลข ๖๘ เลข ๗๖ ถึงเลข ๗๙ เลข ๘๐ เลข ๘๒ เลข ๘๕ ถึงเลข ๘๙ (มาตรา ๗ ทวิ) ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๓/๒๕๖๗ ประกอบกับหนังสือ สนง.กกต. ด่วนที่สุด ที่ ลต ๐๐๑๒/๑๘๓๙๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗</p>

ด่วนที่สุด

ที่ ลต ๐๐๑๒/๑๘๓๙๘

สำนักบริหารการทะเบียน
เลขที่รับ ๑๒๓๖๕
วันที่ ๑๗ ธ.ค. ๒๕๖๗
เวลา.....

1/1/1/1

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ทารือการเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๓/๒๕๖๗

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน

อ้างถึง หนังสือสำนักบริหารการทะเบียน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๕๑๖๙ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักบริหารการทะเบียนขอหารือว่า ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๓/๒๕๖๗ มีผลเป็นการวินิจฉัยว่า ผู้ที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ใช่ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดใช่หรือไม่ ซึ่งจะมีผลต่อคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่ใช่ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เนื่องจากการได้สัญชาติไทยภายหลังการเกิดของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยลักษณะไม่ถาวรในขณะที่บุคคลนั้นเกิด ดังนั้น การที่รัฐมนตรีพิจารณาคำขอมิสัญชาติไทยของบุคคลตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง และมีคำสั่งให้ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง บุคคลผู้นั้นย่อมไม่ใช่เป็นผู้ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๒๓/๒๕๖๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ส่วนการทะเบียนราษฎร
เลขที่รับ ๑๒๓๖๕
วันที่ ๑๗ ธ.ค. ๒๕๖๗
เวลา.....

พันตำรวจโท

(ระพีพงษ์ จิรพัฒนาลักษณ์)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักจัดการการเลือกตั้ง

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๖๒๖๑

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๕๖๑